

ИЛЮСТРАЦИЯ ИЛИНДЕНЪ

Редакторъ · ХРИСТО ШАЛДЕВЪ

Редакция и администрация: ул. „Солунъ“, № 54, телеф. 19-32

Годишенъ абонаментъ за Царството — 120 лв., за Европа — 200 лв., за Америка — 2 долара. Отдѣленъ брой 15 лв.

Борисъ Сарафовъ,

членъ отъ Шаба на Илинденското въстание.

Дамянъ Груевъ,

членъ отъ Шаба на Илинденското въстание.

Илинденски химнъ

*Развѣйте знамена свещенни —
Въ скръбта ни Охридъ синъ сияй,
Сърдцето майчино зове ни
Изъ гроба черъ на родний край.*

*Да пламнатъ въ жилитъ огньове —
Кръвта на горди праотци,
Да снемемъ срамнитъ окови
Отъ живи и отъ мѣтавци!*

*Не мечъ, а молнии небесни
Въ дъсница съ радостъ да блъстятъ;
Въ гнѣва на бойнитъ ни пѣсни
Сълзитъ робски ще горятъ.*

*Поличба надъ врагъ витае
Отъ Шаръ до бѣлия Егей;
Победа Вардара вѣщае,
За гибель вражеска ни пѣй!*

*О, майко, идемъ нилъ най-вѣрни
На стража — твоитъ синове;
Подъ робскитъ одежди черни
Сърдце свободно те зове!*

Теодоръ Траяновъ

Григоръ Ивановъ Тотевъ (Тотето)

Единъ по единъ си отиватъ старитѣ борци за свободата на родната ни земя. Редяетъ редоветѣ отъ день на день все повече на самоотверженитѣ и многозаслужили синове на майка Македония.

Между многото знайни и незнайни скъпи чада на измъчената и скъпа татковина бѣ и Григоръ Ивановъ Тотевъ. Той е роденъ на 10 май 1868 г. въ с. Сехово, Гевгелийско. Покойниятъ Григоръ Ивановъ е единъ отъ първитѣ и най-преданни и дейни борци въ македонската освободителна борба. Първоначалното си образование е добилъ въ родното си село Сехово. Следъ туй продължава учението си въ Солунъ, дето завършва I педагогически курсъ презъ 1892—93 г. Тъкмо по това време се основава и В. М. Р. Организация и Тотето още въ 1894 г. е билъ посвѣтенъ въ революционата идея, която прегръща отъ сърдце и душа и се предава всецѣло въ служба на народа. Напуска той училището и става учителъ, за да учи малкитѣ на четмо и писмо, а възрастнитѣ на бунтъ срещу въковното турско робство.

Редъ години Григоръ Ивановъ учителствувалъ въ Баракло Джумая (Сѣрско) и с. Сърбиново (Горно-Джумайско). Тукъ развива трѣскава дейность, като влиза въ сношение съ Гоце Дѣлчевъ, който презъ това време билъ учителъ въ гр. Банско. Тотето уредилъ първия каналъ отъ Банско за с. Сърбиново и Горна-Джумая.

Следъ това учителствувалъ въ Г.-Джумая, Мачуково и с. Шльопинци. Навсѣкжде, поради благия си характеръ и голѣмата му общителность, той е любимецъ на стари и млади.

Вследствие Баялската афера Григоръ Ивановъ става нелегаленъ и отъ 7 февруарий 1900 год. е четникъ въ четата на голѣмия, нелегаленъ борецъ Михаилъ Апостоловъ Попето.

Придобилъ опитность въ нелегалната, четническата революционна школа на Попето, Тотето впоследствие става и помощникъ войвода на Кукушката чета, като обикаля Кукушко, Солунско и Дойрамско. Съ голѣмъ ентузиазъмъ и себеотрицание младиятъ и енергиченъ войвода броди изъ балкани и села и прѣска революционното слово между потиснатия рабъ-българинъ. Презъ м. мартъ 1903. г. той заболява тежко отъ ревматизъмъ и бѣбречна болестъ и е билъ принуденъ противъ волята си да се върне въ България, за да се лѣкува. Тукъ въ България болестъта се засилва и бива подложенъ на тежка операция, вследствие на която се лишава отъ единъ си бѣбрекъ.

Въ България Тотето не престава да се интересува отъ съдбата на брата-робъ. Той бѣ редовенъ и деенъ членъ на Гевгелийското братство и Илинденската организация. Винаги благъ и отзивчивъ той бѣ обичанъ отъ всички и въ услуга на всички.

Григоръ Ивановъ Тотевъ е единъ отъ първитѣ чиновници на Македонската кооперативна банка и бѣ образецъ на трудолюбие и почтенность.

Най-голѣми сж обаче неговитѣ заслуги като борецъ и революционеръ. Тройката Аргиръ Манасиевъ, Кръстю Асеновъ и Григоръ Ивановъ Тотевъ, вѣчно

ще се помни отъ старо и младо въ Гевгелийско, Дайрамско, Кукушко, Солунско, Джумайско и пр. и дѣлата имъ ще се предаватъ отъ поколѣние на поколѣние.

Григоръ Ивановъ се помина отъ заболѣване на втория му бѣбрекъ на 11 май г. г. Погребението на тленнитѣ му останки стана на 12 юний въ черквата Св. Спасъ при стеченке на много гевге-

Григоръ Ивановъ Тотевъ — Тотето

лийчани, илинденци и др. познати и приятели. Отъ страна на Илинденската организация държа речъ председателътъ на организацията г. Лазаръ Томовъ, който съ топли думи изтъкна заслугитѣ на покойния.

Следъ него говори г-нъ Коста Николовъ отъ страна на Македонската кооперативна банка като изтъкна заслугитѣ на дѣдо Григоръ къмъ сжщата, безукоризненото му служене отъ основаването ѝ до сега. Накрай говори и студента Георги Ивановъ отъ Гевгелийско отъ страна на младежитѣ, като обрисова Тотето като любимецъ на младежитѣ и като подчерта, че ще имъ служи съ своитѣ дѣла за образецъ и подражание въ бждещата дейность за благо на изтерзана и измъчена Македония.

Вѣчна слава и вѣчна память на незабравимия дѣдо Григоръ. Богъ да го прости!

Л. Т.